

გერთიანებული ერების თრგანიზაციის ნარკოტიკული საშუალებებისა და ფსიქოტროპული ნივთიერებების უპანონთ გადაზიდვის შესახებ კონვენციის მე-17 მუხლის იმპლემენტირების შესახებ შეთანხმება ზღვით ნარკოტიკული ნივთიერებების უპანონთდ გადაზიდვების შესახებ

**სტრახბურგი, 1995 წლის 31 აპრილი**

გერთიანებული საბჭოს წევრი სახელმწიფოები, თანხმდებან რა, 1988 წლის 20 დეკემბერს ქ. ვენაში შესრულებულ გაერთ-ხ ნარკოტიკული ნივთიერებებისა და ფსიქოტროპული საშუალებათა გადატანის წინააღმდეგ კონვენციის საგალდებულობაზე, შეძლომები გენის კონვენცია,

მიმჩნევებ რა, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია მიაღწიოს უფრო დიდ ერთიანობას მას წევრებს შორის;

ოთვალისწინებები რა, საერთო კრიმინალური პოლიტიკის გაგრძელებას, რომლის მიზანს წარმოადგენს საზოგადოების დაცვა;

მიმჩნევებ, რა სერიოზული დანაშაულის წინაშე ბრძოლას, რომელიც უფრო მზარდი საერთაშორისო ბრძლება იქცა, მოუწოდებს მჭიდრო თანამშრომლობისაკენ საერთაშორისო დონეზე;

აცნობიერებები რა, მათი თანამშრომლობის გაძლიერებას აკრძალული ნარკოტიკული ნივთიერებისა და ფსიქოტროპული ბრეპარატების გადატანის წინააღმდეგ ზღვით, საერთაშორისო საზღვაო სამართლის შესაბამისად და თავისუფალი ნაოსნობის პრინციპების დაცვით;

მიმჩნევებ რა, რომ გენის კონვენციის მე-17 მუხლი გამოყენებული იქნებ რეგიონალური შეთანხმების მიერ გაატაროს და გააუმჯობესოს ამ მუხლის მოთხოვნები,

შეთანხმდნენ შეძლევებები:

### **თავი I – განსაზღვრებები**

#### **მუხლი 1 – განსაზღვრებები**

მოცემულ შეთანხმებაში გამოყენებულია შემდეგი ტერმინები და განსაზღვრებანი:

- ა) „მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფო“ ნიშანის მონაწილე სახელმწიფოს, რომელმაც მოითხოვა ამ წარმოთქმა ნებართვა მეორე მსარისებან ამ შეთანხმების მახედვით იმ უფლებამოსილების შესახებ ამ ხომალდის მიმართ რომელიც, ამ მონაწილე სახელმწიფოს დროშით დაცურავს ან ატარებს მას სარევისტრაციი ნაშანს.
- ბ) „უპირატესი იურისდიქცია“ ნიშანის დოკუმენტისთვის მიმართებაში, რომელიც ასორციელებს პარალელურ იურისდიქციას შესაბამის დანაშაულზე მეორე მონაწილეებთან ერთად,

განახორციელოს კუთხნილი იურისდიქცია პრიორიტეტულ საფუძველზე, მეორე სახელმწიფოს იურისდიქციის განხორციელების გამოხარიცხად დანაშაულზე.

გ) „შესაბამისი დანაშაული“ ნაშავებს ვენის კონფენციის მეხამე მუხლის პირგელ პუნქტში აღწერილ ნებისმიერ დანაშაულს.

დ) „ხომალდი“ გულისხმობს გემს ან ნებისმიერ მცურავ საშუალებას, ჰაერბალიშიანი ხომალდებისა და წყალქეშა გემების ჩათვლით.

## **თავი II – საერთაშორისო თანამშრომლობა**

### **კართ I – ზოგადი დებულებები**

#### **მუხლი 2 – ძირითადი პრინციპები**

1. მონაწილე მხარეები თანამშრომლობებს და ყველა ღონის ხმარობებს ნარკოტიკული ნივთიერებისა და ფსიქტრობული საშუალებების ზღვით გადატანის აღკვეთისათვის, საერთაშორისო საზღვაო სამართლის შესაბამისად.
2. წინამდებარე შეთანხმების განსახორციელებლად მხარეები შეეცდებიან დაარწმუნონ, რომ მათი საქმიანობა ხელს შეუწყობს კანონის მოთხოვნების გაუმჯობესებას, არაბლული ნარკოტიკული ნივთიერებების და ფსიქტრობული პრეპარატების გადატანის წინააღმდეგ.
3. ყველა შესაბამისი ხერხი მოცემული შეთანხმებაში გამოიყენება აუცილებლობის გათვალისწინებით საერთაშორისო საზღვაო სამართლის შესაბამისად, სანამორო სახელმწიფოს უფლებებისა და გალდებულებების, და იურისდიქციაში ჩაურევლობის პრინციპით.
4. დაუშვებელია მოცემული შეთანხმების ინტერპრეტაცია ისე, რომ ზოანი მიაღვებს პრინციპს *non bis in idem*, როგორც ეს გამოიყენება საერთაშორისო სამართალში.

5. მონაწილე მხარეები აღიარებენ ინფორმაციის შეგროვებას და გაცვლას ხომალდებთან, ბარგიან და ფაქტებთან დაკავშირებით, როდესაც ისინი ჩათვლიან, რომ ასეთი ინფორმაციის გაცვლა დაეხმარება მეორე მხარეს ნარკოტიკული ნივთიერებებისა და ფსიქტრობული პრეპარატების ზღვით გადატანის აღკვეთაში.

6. ეს შეთანხმება არ გრცელდება სამსჯდოთ გემებზე და სხვა სამთავრობო ხომალდებზე, რომლებიც არაკომერციული მიზნებით მოძრაობენ.

#### **მუხლი 3 – იურისდიქცია**

1. ყველა მხარემ უნდა გაატაროს ისეთი ზომები, თავისი იურისდიქციის ფარგლებში, შესაბამისი დანაშაულის წინააღმდეგ, როცა დანაშაული ხდება მისი დროშით მოცურავე ხომალდებზე.
2. ამ შეთანხმების გამოყენების მიზნით, თითოეული მხარე იღებს საჭირო ზომებს თავისი იურისდიქციის ფარგლებში შესაბამის დანაშაულზე, რომელიც ჩადენილია მისი დროშით ან სარევისტრაციით ნიშნით მოცურავე ხომალდებზე ან სხვა რამებიც სახით მიკუთვნებულია წინამდებარე ხელშეკრულების მონაწილე ქვეყანებს. ეს იურისდიქცია ხორციელდება მხოლოდ შეთანხმების შესაბამისად.

3. ამ შეთანხმების გამოყენების მიზნით, თითოეული მხარე იღებს საჭირო ზომებს თავისი ოურისდიქციას ფარგლებში დანაშაულის წინააღმდეგ, რომელიც ჩადენილია ეროვნული კუთვნილების გარეშე მცურავ ხომალდზე ან რომელიც მიჩნეულია ეროვნული კუთვნილების გარეშე ხომალდად საერთაშორისო სამართლის მიხედვით.

4. დროშა სახელმწიფოს აქებს უძირატესი თურისდიქცია, თავის ხომალდზე ჩადენილ ნებისმიერ დანაშაულზე.

5. ყოველ სახელმწიფოს შეუძლია ხელმოწერისას ან სარატიფიკაციო სივრცეში მიღების, დამტკიცების, მიერთების, ან საბუთების დეპონირების დროს, ან შემდგომში ნებისმიერ დროს ეგრობის საბჭოს გენერალური ძრიგნისადმი გავ ზაგნილი განცხადებით, აცნობოს ამ შეთანხმების სხვა მონაწილეებს, რომ ის ახორციელებს თურისდიქციას ამ მუხლის მეორე პუნქტით.

6. ნებისმიერი სახლმწიფო, რომელსაც არ პყავს ხმარებაში სამხედრო გემები, სამხედრო თვითმფრინავები ან სხვა სამთავრობო გემები ან თვითმფრინავები არა კომერციული მიზნებისათვის, რომელიც მისცემს შესაძლებლობას მას გახდეს მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფო, ამ შეთანხმებასთან შეერთების შემდეგ ხელმოწერის, სარატიფიკაციო სივრცეში მიღებისა და დამტკიცებისას ან მიერთებისას, საბუთების დეპონირებისას ან შემდეგ ეგრობის საბჭოს გენერალური ძრიგნისადმი განცხადებით, რომ ის არ გამოიყენებს ამ შეთანხმების მე-2 და მე-3 მუხლებს. სახლებისათვის, რომელმაც გააკეთა მხედარი განცხადება იმ გალდებულების საფუძველზე, რომ გამოითხოვთ იმ გარემოებებში, რომელიც ამ ამართლების მიხედვით არ გარემოებებში, რომელიც არ ამართლების მიხედვით არ ამართლების მის შემდგომ არსებობას.

#### მუხლი 4 – დროშის სახელმიწიფოსათვის დახმარება

1. მონაწილეებს, რომელსაც აქებს საფუძვლიანი ეჭვი, რომლის დროშის ქვეშ მცურავ ხომალდზე ჩადენილია შესაბამისი დანაშაული, შეუძლია მოითხოვოს სხვა მონაწილის დახმარება, ამ მიზნით მის აღსაკვთად. მოხველე სახელმწიფოს უნდა აღმოუჩინოს დახმარება მათთვის ხელმისაწვდომ ყველა საშუალებათა ფარგლებში.

2. ასეთი მოითხოვნის გაკეთებისას, დროშის სახელმიწიფოს შეუძლია inter alia უფლება მისცემისათვის, რომელსაც თხოვს და რომელიც წარმოადგენს დაწესებულება მირთათა და შეზღუდვათა სუბიექტს, გაატაროს ამ შეთანხმებით განსაზღვრული ზოგიერთი ან ყველა ღონისმიება.

3. როცა მხარე რომელსაც თხოვენ, თანხმდება იმოქმედოს დროშის სახელმწიფოს ნებართვის საფუძველზე ამ მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ამ შეთანხმების დებულებების მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოსა და დროშა სახელმწიფოს უფლებებთან და მოვალეობებთან მიმართაში, როცა ეს შესაძლებელია და თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული, გამოიყენება შესაბამისად მომთხოვნი სახელმწიფოსა და იმ სახელმწიფოს მიმართ, რომელსაც თხოვენ.

#### მუხლი 5 – ეროვნული კუთვნილების გარეშე ხომალდება

1. მხარე, რომელსაც გააჩნია საფუძველი ეჭვისათვის, რომ ეროვნული კუთვნილების გარეშე ხომალდი ან ხომალდი რომელიც მიჩნეულია ეროვნული კუთვნილების გარეშე ხომალდად საერთაშორისო სამართლის მიხედვით ჩართულია ან გამოიყენებოდა შესაბამისი დანაშაულის ჩადენაში, აცნობებს იმ მხარეს, რომელიც ყველაზე მუტად დაზარალდა და ნებისმიერი ასეთი

შეარისავან მოთხოვოს დახმარება ხომალდის ამ მიზნით გამოყენების აკრძალვაზე. მოთხოვნის მიმღები მხარე გაუწევს ასეთ დახმარებას თავისი შეხაძლებლობის ფარგლებში.

2. ის მხარე, რომელსაც მიღებული აქვს ინფორმაცია წინამდებარე მუხლის 1-ლი პუნქტის შეხაბამსად და იღებს გარკვეულ ზომებს, თვითონ განსაზღვრავს რა სახის ზომებია აუცილებელი და განახორციელოს მისი იურისტის ნებისმიერ შეხაბამსს დანაშაულზე, რომელიც შეიძლება ჩადებილი ყოფილიყოთ ხომალდის ბორტზე მყოფი ნებისმიერი პიროვნების მიერ.

3. ნებისმიერი მხარე, რომელმაც მიიღოთ ზომები წინამდებარე მუხლის შეხაბამსად, შეძლებისდაგვარად მოკლე გადაში უნდა აცნობოს ინფორმაციის მიმწოდებელ ან დახმარების მომთხოვნ მხარეს მის მიერ მიღებული ზომების შედეგების თაობაზე, ხომალდთან და ბორტზე მყოფ ნებისმიერ პიროვნებასთან დაკავშირებით.

## განყოფილება 2 – უფლებამოსილების მიცემის პროცედურები

### მუხლი 6 – უფლებამოსილების მიცემის ძირითადი წესები

ას მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფო, რომელსაც გააჩნია საფუძველი ეჭვისათვის, რომ ხომალდი რომელიც ცურავს სხვა სახელმწიფოს დოოშის ქვეშ, ატარებს სარეგისტრაციო ნიშნებს ან ატარებს ხომალდის ეროვნული კუთხნილების სხვა ნიშნებს არის ჩართული ან გამოიყენებოდა შეხაბამსი დანაშაულის ჩადენისათვის, მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს შეუძლია დოოში სახელმწიფოსავან მომთხოვნის უფლებამოსილება გააჩეროს და ბორტზე აფიცის ნებისმიერი მხარის ტერიტორიული ზღვის წყლების გარეთ, და მიიღოთ ზოგიერთი ან ყველა სხვა ზომა, რომელიც მოყვანილია წინამდებარე შეთანხმებაში. არცერთი ზომა არ შეიძლება იყოს მიღებული წინამდებარე შეთანხმების დოოში სახელმწიფოს უფლებამოსილების მიცემის გარეშე.

### მუხლი 7 – გადაწყვეტილება უფლებამოსილების მიცემის მოთხოვნაზე

დოოში სახელმწიფო დაუყოფნებლივ ადასტურებს უფლებამოსილებაზე მოთხოვნის მიღებას მე-6 მუხლის თანაბმად და შეძლებისდაგვარად მოკლე გადაში აცნობებს თავის გადაწყვეტილების შეხახებ, როდესაც შეხაძლებელია, მოთხოვნის მიღებიდან თონი საათის გადაში.

### მუხლი 8 – პირობები

1. იმ შემთხვევაში თუ დოოში სახელმწიფო იძლევა უფლებამოსილებას, ასეთი უფლებამოსილება ექვემდებარება პირობებსა და შეზღუდვებს. ასეთი პირობები და შეზღუდვები უზრუნველყოფს, რომ დოოში სახელმწიფოს მიერ უფლებამოსილების გაცემა უნდა მოხდეს მანამ სანამ გარკვეული ნაბიჯები იქნება გადადგმული მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს მიერ.

2. თითოეულ მხარეს რატიფიცირების, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების ინსტრუმენტების დებონირების დოოს შეუძლია, ეგრობის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული შეტყობინებით განაცხადოს, რომ როდესაც ის გამოდის, როგორც მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფო, მას შეუძლია წაუყენოს პირობა, რომ მისი მოქალაქეობის მქონე პირებს რომლებიც მე-15 მუხლის თანაბმად ჩაბარდებენ დოოში სახელმწიფოს, სადაც ისინი გასამართლებულია იყვნენ შეხაბამისი დანაშაულისათვის, მიეცეთ საშუალება გადაცემულ იქნება მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოსათვის სასჯელის მოხდისათვის.

## **განყოფილება 3 – მოქმედების მართვის წესები**

### **მუხლი 9 – ნებაღართული მოქმედებები**

1. დორშა სახელმწიფოსაგან უფლებამოსილების და მე-8 მუხლის 1 ლი პუნქტის თანახმად წაყენებული პირობების ან შეზღუდვების მიღებისას მომთხოვნ (ჩართულ) სახელმწიფოს შეუძლია განახორციელოს შეძლევი მოქმედებები:

- i.
- ა) გააჩეროს და ავიდეს ხომალდზე;
  - ბ) დამყაროს ეფექტური კონტროლი ხომალდსა და ნებისმიერ პიროვნებაზე;
  - გ) განახორციელოს წინამდებარე მუხლის ii ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ნებისმიერი მოქმედება, რომელიც აუცილებლად ითვლება ჩადენილია თუ არა შესაბამისი დანაშაული და ნებისმიერ მტკიცებულებათა . . .
  - დ) მოთხოვოს ხომალდი ან ნებისმიერი პიროვნებები, რათა გადაყვანილ იქნებ მომთხოვნ (ჩართულ) სახელმწიფოს ტერიტორიაზე და დაკავთ ხომალდი შეძლეობი გამოიებების ჩატარების მიზნით.

### **ii. და ხომალდზე ეფექტური კონტროლის დამყარებისას:**

- ა) ჩაატაროს ხომალდისა და ხომალდზე მყოფი ნებისმიერი პიროვნების ჩხრევა, მისი ტვირთის ჩათვლით;
- ბ) გახსნას ან მოითხოვოს ნებისმიერი კონტეინერის გახსნა, შეამოწმოს და აიღოს ხომალდზე არსებული ნებისმიერი საგნის ნიმუშები;
- გ) მითხოვოს ნებისმიერი პირისაგან მის და ხომალდზე არსებული საგნების შესახებ;
- დ) მოითხოვოს პროდუქციის დოკუმენტები, ჩანაწერები, რომლებიც უკავშირდება ნებისმიერ პიროვნებას, ხომალდს ან მასზე მყოს საგნებს და გადაიღოს ყველაფრის ფოტოსურათები ან ასლები რომლის გამოთხოვს უფლება გააჩნია კომპეტენტურ თრგანოს.
- ე) დაკავთ დაიცვას ნებისმიერი მტკიცებულება და ნივთი, რომელიც აღმოჩენილ იქნა ხომალდზე

2. ნებისმიერი მოქმედება, რომელიც განსაზღვრულია წინამდებარე მუხლის პირველ პუნქტში ზარალის გარეშე აძლევს უფლებას მომთხოვნ სახელმწიფოს არსებული კანონმდებლობის მიხედვით ეჭვმიტანილა პირებმა არ წარუეცნონ ბრალი . . .

### **მუხლი 10 – სააღსრულებო ზომები**

1. როგორც შედევი ქმედებისა, რომელიც ჩადენილია მეცხრე მუხლის თანახმად, მომთხოვნ (ჩართული) სახელმწიფოს შეუძლია მხილება იმისა, რომ შესაბამისი დანაშაული შეიძლება ჩადენილი იყოს ისე, რომ არასაკამარისი აღმოჩნდებს მისი კანონმდებლობა სააღსრულებო ზომების განსაზღვრულებისას მე-9 მუხლის გამოყენებით, მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფო . . .

2. მომთხოვნი „ჩართული“ სახელმწიფო დაუყონებლივ აცნობებს დორშა სახელმწიფოს ამ მუხლის 1 პუნქტით გამოყენებულ ზომებზე.

3. ხომალდის დაკავების ხანგძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს ზუსტად განსაზღვრულ დორშა, რომელიც საჭიროა შესაბამისი დანაშაულის გამოიებისათვის. თუ არსებობს საფუძვლიანი ეჭვი, რომ ხომალდის მეპატრონე პირდაპირ არის დაკავშირებული შესაბამის დანაშაულთან, ხომალდი და მისი ტვირთი შეიძლება იქნეს დაკავებული გამოიების დასრულებამდე. პირები, რომლებიც არ არიან

ეჭვიტანილები შესაბამის დანაშაულში თაგისუფლდებან თუ არ არსებობს შესაბამისი ნივთმტკიცებულება და უნდა იქნან განთავისუფლებული.

4. მოუხედავად წინამდებარე პუნქტის განმარტებისა, მომთხოვნ ჩართული) სახელმწიფოს და დროშა სახელმწიფოს შეუძლიათ შეთანხმდებან მესამე სახელმწიფოსთან, რომელიც არის ამ შეთანხმების მსარე, მანავე რომ, ხომალდი შეიძლება გადაყვანილ იქნეს მესამე სახელმწიფის ტერიტორიაზე, თუ ხომალდი უპვე იმყოფება აღნიშნულ ტერიტორიაზე, ეს მესამე სახელმწიფო, ამ შეთანხმებიდან გამომდინარე, შეიძლება ჩაითვალოს, მომთხოვნ ჩართული) სახელმწიფო.

## მუხლი 11 – ზომების აღსრულება

1. 9 და 10 მუხლების მოქმედებათა აღსრულება, უნდა იქნეს დაყრდნობილი მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს კანონმდებლობას.

2. 9 მუხლის 1-ლი პუნქტის ა, ბ, დ, ქვემუნდები გრულდება მხოლოდ სამხედრო გემებსა და სამხედრო თვითმფრინავებზე, ან სხვა გემებსა და საპატო ხომალდებზე, რომლებიც მარკირებულია და გაფიგებულია სახელმწიფო სერვისთან და გამოიყენება ამ მიზნისათვის.

3.

ა) მომთხოვნ (ჩართული) სახელმწიფოს მოქალაქეს მიმართ არ შეიძლება ბრალის წაყენება, დროშა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე მისი ნებისმიერი ქმედებისათვის, რომელსაც ის ასრულებს თავისი ფუნქციებან გამომდინარე. ამეთ შემთხვევაში, თვითმფრინავი პირი შეიძლება პასუხისმგებელი იყოს მომთხოვნ (ჩართული) სახელმწიფოში თუ ეღლებენტები, რომლებიც ადასტურებენ დანაშაულს ჩადენილია ამ სახელმწიფოს იურისდიქციის ფარგლებში.

ბ) ნებისმიერი სამართალწარმოება, რომელიც დაკანონებულია დროშა სახელმწიფოში, დანაშაულებანი, რომლებიც ჩადენილია მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს თვითმფრინავი პირის მიერ მე-9 და მე-10 მუხლებში მოცემულ ქმედებებით დაკავშირებით შეიძლება გამოყენებულ იქნეს თუ ისინი ჩადენილია დროშა სახელმწიფოს თვითმფრინავი პირის წინამდებვე.

4. იმ ხომალდის კაპიტანს, რომელიც შემთხვებულ იქნა ამ შეთანხმების საფუძველზე შეუძლია მიმართოს დროშა სახელმწიფოს გემის თვითმფრინავი პირებს ასეგე მფლობელებს ან ხომალდის გამომყენებელს, რათა ცენობოს თავისი ხომალდის შემთხვების შესახებ. ამავე დროს მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს თვითმფრინავი პირებს შეუძლიათ არ დაუშვან ნებისმიერი სანის კავშირი მფლობელებთან ან ხომალდის გამომყენებელთან, თუ მათ გააჩნიათ საფუძვლიანი ეჭვი, რომ ასეთი კავშირი საფრთხეს შეუქმნის შესაბამისი დანაშაულის გამომიერებას.

## მუხლი 12 – ოპერატორის უსაფრთხოების ზომები

1. წინამდებარე შეთანხმების გამოყენებისას მომაწილე მხარეებმა ანგარიში უნდა გაუწიონ ზღვაზე ადამიანების, ხომალდისა და ტვირთის უსაფრთხოებას და არ დაუშვან ნებისმიერი სანის კომერციული და სამართლებრივი ინტერესები. განსაკუთრებით ანგარიში გაუწიონ შემდეგ გარემოებებს:

ა) ზღვაზე ზომალდის ჩხრეების საშიშრიებას და მეტი ყურადღება დაუთმონ იმას, რომ ეს მეტად იყოს დაცული ხომალდის შემდეგ პირტში შესვლისას.

ბ) მინიჭმადგე უნდა დაიყვანონ ხომალდის ლეგიტიმურ კომერციულ საქმიანობაში ჩარეგა.

- გ) თავი აარიდონ გემის დაპატიმრებას ან დაკავებას.  
 დ) მინიმუმადე უნდა დაიყვანონ თავისი ძალის გამოყენება უსაფრთხოების დასამყარებლად მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს ინსტრუქციის მიხედვით.

**2. ცეცხლსასროლი თარაღის გამოყენებისას შეძლებისდაგავარად მოკლე დროის გადაში უნდა ეცნობის დროშა სახელმწიფოს.**

**3. ხომალდის ბორტზე გინმეს სიკვდილის, ან დაჭრის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობის დროშა სახელმწიფოს ოფიციალურ ბირჟის. მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს ოფიციალური ბირჟის დროშა სახელმწიფოს ოფიციალურ ბირჟისთან ერთად, იმიური სიკვდილისა და დაჭრის ფაქტებს.**

#### **4 ქართული - უპირატესი თურმდიქციის განხორციელების წესები**

##### **მუხლი 13 – დანაშაულთა მტკიცებები**

**1. დროშა სახელმწიფოს უნდა მიეცეს საშუალება გადაწყვეტილის აამოქმედოს თუ არა თავისი უპირატესი თურმდიქციი მე-14 მუხლის დებულებათა შესაბამისად მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს დროშა სახელმწიფოსათვის დანაშაულებათა მხილებების წარდგენის უარყოფის გარეშე რომელიც აღმოჩენილია მე-9 მუხლის შესაბამისად. დროშა სახელმწიფოს უნდა განაცხადოს რეზიუმეს მიღების შესახებ დაუყოვნებლივ.**

**2. თუ მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფო აღმოჩენის, რომ მხილება, რომელიც მათ აძლევს საშუალებას დაიჯერონ, რომ დანაშაულები შესაძლოა ჩადენებით იყოს წინამდებარე შეთანხმების მოქმედების ფარგლებს გარეთ, ან აღანაშაულებს პირს, რომელც არ არის ამ დანაშაულში ჩართული და იმყოფება ხომალდზე, უნდა დადგინდეს დროშა სახელმწიფოს მიერ, მათში ჩართული მხარეები უნდა შეთანხმდნენ.**

**3. წინამდებარე შეთანხმების დებულებები შეიძლება გამნარტებულ იქნეს ისე, რომ მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს უფლება მიეცეს მიღლის ზომები, პირების დაკავების ჩათვლით, გარდა იმ პირებისა, რომელიც მიზნად ისახავენ გამომიებას და შესაბამის დანაშაულებზე ბრალდების წაყენებას, მხოლოდ იმ შეთხვევაში თუ:**

- ა) დროშა სახელმწიფო გამოხატავების თანხმობას, ან  
 ბ) ასეთი ზომები მიზნად ისახავს გამოძიებას და ჩადენილ დანაშაულებებზე ბრალდების წაყენებას, მას შემდეგ, რაც პირი გადაყვანილი იქნება მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს ტერიტორიაზე.

##### **მუხლი 14 – უპირატესი თურმდიქციის გამოყენება**

**1. დროშა სახელმწიფო, რომელიც მიზნად ისახავს უპირატესი თურმდიქციის გამოყენებას წინამდებარე მუხლის დებულებათა თანახმად უნდა მოიქცეს შემდეგნაირად.**

**2. მან უნდა აცნობოს მომთხოვნი სახელმწიფოს დაუყოვნებლივ, სულ ცოტა 14 დღის განმავლობაში, დანაშაულის შესახებ ცნობის მიღების შემდეგ მე-15 მუხლის თანახმად. თუ დროშა სახელმწიფო უარს ამბობს ამაზე, შეიძლება ჩაითვალოს, რომ ის უარს ამბობს თავისი უპირატესი თურმდიქციის გამოყენებაზე.**

3. როცა დროშა სახელმწიფო ოცნებებს მომთხოვნები (ჩართული) სახელმწიფოს, რომ ის ახორციელებს თავის უპირატეს იურისდიქციას, მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს უპირატესი იურისდიქცია იქნება დროებით შეჩერებული, ჩაბარებული პირების, ხომალდების ტგირთისა და მხილებებისათვის წინამდებარე შეთანხმების მიხედვით.

4. დროშა სახელმწიფო უნდა აცნობოს დაუყოფნებლივ თავის თიციალურ სტრუქტურებს გამოიყენოს დახრულების შესახებ.

5. ხომები, რომელიც მიღებულია მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს მიერ ხომალდისა და მასზე მყოფი პირების წინააღმდეგ, შეიძლება მიჩნეულ იქნეს დროშა სახელმწიფოს პროცედურის ნაწილად.

#### **მუხლი 15 – ხომალდების, ბარგისა და პირების ჩაბარება და მხილება**

1. როცა დროშა სახელმწიფო ოცნებებს მომთხოვნები (ჩართული) სახელმწიფოს, მისი გადაწყვეტილების შესახებ, რომ ის ახორციელებს თავის უპირატეს იურისდიქციას, და თუ დროშა სახელმწიფო მოითხოვს ასეთ რამეს, დაკაგებული პირები, ხომალდი, და ბარგი შეიძლება ჩაბარდეს ასეთ სახელმწიფოს წინამდებარე შეთანხმების მიხედვით.

2. მოთხოვნა პირების ჩაბარებისა და დაჭრის შესახებ ყოველ პირთან მიმართებაში, შეიძლება მსარდაჭრილი იყოს დაკაგების თრდერის თრთვინალით და სერტიფიცირებული ასლით ან სხავ ფიგურალის მქონე თრდერით, რომელიც გამოცემულია იურიდიული პირის მიერ დროშა სახელმწიფოს კანონმდებლობაში აღწერილი პროცედურის მიხედვით.

3. მსარეებმა შეიძლება გამოიყენონ საუბეთურო ძალისშევა დააჩქარონ პირების, გემების ბარგის და სამსილის ჩაბარება.

4. არაფერი არ შეიძლება წინამდებარე შეთანხმებაში იქნას გაგებული, რომ ზანი მიადგეს ნებისმიერი დაკაგებული პირს უფლებებს მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს კანონმდებლობის მიხედვით მისი კანონიერი დაკაგების უფლება ამ სახელმწიფოს სასამართლოს მიერ, თავიანთი სახელმწიფოს კანონის მიერ დადგენილი პროცედურების მიხედვით.

5. პირების, ან გემების დაკაგების ან ჩაბარების მოთხოვნის სანაცვლოდ, დროშა სახელმისამართის შეუძლია მოითხოვოს მათი დაუყოფნებლივი განთავსებულება. როცა ასეთი მოთხოვნა გაკეთებულია, მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს ათავსოუფლებებს მათ დაუყოფნებლივ.

#### **მუხლი 16 – სიკვდილით დასჯა**

თუ ნებისმიერი დანაშაული, რომლის მიმართაც დროშა სახელმწიფო გადაწყვეტილებს აამოქმედოს უპირატესი იურისდიქცია მე-14 მუხლის შესაბამისად ისჯება სიკვდილით ამ სახელმწიფოს კანონმდებლობის მიხედვით, და თუ ასეთი დანაშაულის მიმართ არ არის სიკვდილით დასჯა გათვალისწინებული მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს კანონმდებლობით, ან არ არის სრულად გატარებული, ნებისმიერი პირის ჩაბარება შეიძლება უარყოფილ იქნეს სანამ დროშა სახელმწიფო არ მისცემს ასეთ რწმუნებას და მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფო დაადასტურებს, რომ სიკვდილით დასჯა არ იქნება აღსრულებული.

## **კართ 5 – პროცესუალური და სხვა ზოგადი წესები**

### **მუხლი 17 – კომპეტენტური თრგანო**

1. თითოეულმა მხარემ უნდა გამოყოს თრგანო, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება განაცხადების მიღებასა და პასუხშე წინამდებარე შეთანხმების მე-6 და მე-7 მუხლების თანახმად.
2. გარდა ამისა, მხარეებმა უნდა გამოჰყონ ცენტრალური თრგანო, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება უპირატესი იურისტიურის განსარციფილების შეტყობინებისა წინამდებარე შეთანხმების მე-14 მუხლის და ყველა სხვა ინფორმაციის და შეტყობინების თანახმად.
3. თითოეულმა მხარემ, ხელმოწერის ან რატიფიკაციის, მიღების, მოწონების ან დამტკიცების შესახებ ინსტრუმენტის დეპონირებისას, აცნობოს ეფრთხის საბჭოს გენერალურ მდივანს ამ თრგანოების დასახელებები და მისამართები, რომლებიც გამოყოფილია ამ მუხლის შესახულებლად ამ ყველა სხვა ინფორმაციასთან ერთად, რომელიც გაადგილებს ურთიერთობას ამ შეთანხმების თანახმად.

### **მუხლი 18 – გამოყიფილ თრგანოების შორის ურთიერთობა**

1. მე-17 მუხლის თანახმად გამოყოფილმა თრგანოებმა უნდა თანამშრომლონ უშუალოდ ერთმანეთთან.
2. იქ სადაც რაიმე მიზეზით უშუალო ურთიერთობა შეუძლებელია, მხარეები შეიძლება დათანხმდნენ გამოყენეონ ICPО – ინტერპლოიას ან საბაჟო თანამშრომლობის საბჭოს საკომუნიკაციო საშუალებები.

### **მუხლი 19 – განაცხადის ფორმა და ენები**

1. მე-4 და მე-16 მუხლების თანახმად, ნებისმიერი ინფორმაცია უნდა იქნეს მიწოდებული წერილობით. უახლესი ტელეკომუნიკაციები, როგორიცაა ტელეფონი, შეიძლება იქნეს გამოყენებული.
2. ამ მუხლის მე-3 პუნქტის პირობებით საგანი, განაცხადთა თარგმანი, სხვა ინფორმაციები და დამხამრე დოკუმენტები არ უნდა იქნეს მოთხოვნილი.
3. ხელმოწერის ან რატიფიკაციის, მიღების, მოწონების ან დამტკიცების შესახებ ინსტრუმენტების დეპონირებისას ნებისმიერ მხარეს შეუძლია აცნობოს ეფრთხის საბჭოს გენერალურ მდივანს იმის თაობაზე, რომ იტოვებს უფლებას მოითხოვოს, რომ განაცხადი სხვა ინფორმაცია და დამხმარე დოკუმენტები მისთვის გაგზავნილ იქნეს მის საკუთარ ენაზე ან ეფრთხის საბჭოს ერთ-ერთ თფლიალურ ენაზე, ან ერთ-ერთ ენაზე, რომელიც იქნება მითითებული. ამ გარემოებასთან მიმართებაში შეიძლება გამოცხადებულ იქნეს მისი მზადყოფნა მოიწონოს თარგმანები ნებისმიერ ენაზე, როგორც იქნება მითითებული, სხვა მხარეებს შეუძლიათ დაექვემდებარონ ანალოგიურ წესს.

### **მუხლი 20 – ავთენტურობის დადგენა და ლეგალიზაცია**

1. ამ შეთანხმების განცხადებაში წარმოდგენილი დოკუმენტი ექვემდებარება ყველა სახის ავთენტურობის დადგენას და ლეგალიზაციის ფორმალობების.

## **მუხლი 21 – მოთხოვნის არსი**

მე-6 მუხლის მიხედვით მოთხოვნამ უნდა განსაზღვროს:

- ა) ორგანო, რომელიც თოსოგს და ორგანო, რომელიც ასორციულებს გამოძიებას ან პროცედურებს.  
 ბ) ხომალდის დეტალები, რომლებიც მოიცავს, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მის სახელს ხომალდის აღწერას, სარეგისტრაციო ან ერთგნების აღმნიშვნელ სხვა ხიშნებს, ასევე მის ადგილმდებარებას იმ მოთხოვნასთან ერთად, რომელიც ამტკიცებს ხომალდის აქტს იმ მხარის ერთგნება, რომელსაც მოთხოვნას უყენებენ.  
 გ) საეჭვო სამართლდარღვევათა დეტალები ეჭვის საფუძველთან ერთად.  
 დ) ის ზომა, რომელიც უნდა მიიღოს მოთხოვნის ჩართულმა სახელმწიფომ და გარანტია, რომ ასეთი ზომა გატარდება თუ ხომალდი დაცურავდა ამ სახელმწიფოს დროშით.

## **მუხლი 22 – ინფორმაცია ხომალდის მეპატრონეჟებისა და გემის კაპიტნებისათვის**

ყოველმა მხარემ უნდა მიიღოს ყველა საჭირო ზომა, რათა მოახდინოს მათი დროშით მცურავი ხომალდის მეპატრონეჟებისა და გემის კაპიტნების ინფორმირებით, რომ ამ შეთანხმების წევრი სახელმწიფომ უფლებამოსილი არიან გააჩერონ ხომალდები ნებისმიერი წევრი სახელმწიფოს ტერიტორიული ზღვის მიღმა ამ შეთანხმებით განსაზღვრული მიზნებისათვის და აცნობის აღნიშვნელ პირებს მათი ვალდებულება დაემორჩილონ გამჩერებელი მხარის მიერ წარდგენილ წესებს, რომელიც დადგენილია მოთხოვნის სახელმწიფოს მიერ.

## **მუხლი 23 – ინფორმაციას გამოყენების შეზღუდვა**

დროშის სახელმიფოს შეუძლია მე-6 მუხლის თანახმად პქონდეს უფლებამოსილება იმ პირობებთან მიმართებაში, როდესაც ინფორმაცია ან ჩვენება მისი წინასწარი თანხმობის გარეშე არ იქნა გამოყენებული ან გადაცემული მოთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფოს ხელისუფლების მიერ გამოძიების ან სამართალწარმოებისთვის გარდა შესაბამის დანაშაულებებთან დაკავშირებულისა.

## **მუხლი 24 – კონფიდენციალურობა**

დაინტერესებულმა მხარეებმა, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება მათი შიდა კანონმდებლობის ძირითად პრინციპებს, საიდუმლოდ უნდა შეინახონ ამ შეთანხმების შესაბამისად და სხვა მხარის მიერ მიწოდებული ნებისმიერი ჩვენება და ინფორმაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ასეთი ინფორმაციის გამუღავნება აუცილებელია ამ შეთანხმების გამოყენებისათვის ან გამოძიების ან სხვა პროცედურების ჩატარებისათვის.

## **მე-6 ნაწილი. ხარჯები და ზარალი**

## **მუხლი 25 – ხარჯები**

- თუ დაინტერესებული მხარეები სხვა რამეზე არ შეთანხმებულია, მე-9 და მე-10 მუხლებით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელების ხარჯებს დაფარავს მომთხოვნი (ჩართული) სახელმწიფო, ხოლო მე-4 სა მე-5 მუხლებით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელების ხარჯებს დაფარავს დახმარების გამწევი მხარე.

2. იმ შემთხვევაში, თუ დროშის სახელმწიფომ განახორციელა უპირატესი იურისდიქცია მე-14 მუხლის თანახმად, ხომალდის დაბრუნებისა ეჭვიტანილი პირების და ჩვენების გადაცემის სარჯები უნდა დაფაროს ამ სახელმწიფომ.

## მუხლი 26 – ზარალი

1. თუ, მე-9 და მე-10 მუხლის შესაბამისად დონისმიერებათა გატარების პროცესში ფიზიკური ან იურიდიული ძირი განიცდის დანაკარგების, ზარალს ან ზიანს მომთხოვნი (ცართული) სახელმწიფოს დაუდევარი ან სხვაგვარი ბრალეული ქმედების შედეგად, ამ სახელმწიფოს ეკისრება კომპენსაციის პასუხისმგებლობა.

2. თუ ღონისძიებათა გატარაბა ხდება ამ შეთანხმების დებულებათა საწინააღმდეგოდ, მომთხოვნ (ჩართულ) სახელმწიფოს ეკისრება კომპენსაციის პასუხისმგებლობა ასეთი ქმედებით გამოწვეული დანაკარგების, ზარალის ან ზიანისათვის. მომთხოვნ (ჩართულ) სახელმწიფოს ასევე ეკისრება კომპენსაციის, მიყენებული ნებისმიერი დანაკარგის ზარალის ან ზიანისათვის, თუ ეჭვები დადასტურდა, რომ გაჩრენებული ხომალდის, ოპერატორის ან ეკიპაჟის არ ჩაუდენია ისეთი ქმედება, რომელიც ამართლებს მათ.

3. მე-4 მუხლით გათვალისწინებული ქმედებით გამოწვეული ზარალისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება მომთხოვნ სახელმწიფოს, რომელსაც შეუძლია კომპენსაცია მიიღოს სახელმწიფოსაგან რომელსაც სიხოვეებ, თუ ზარალი გამოწვეულია ამ უკანასკნელის დაუდევარი ან სხვაგვარი ბრალეული ქმედებით.

## თავი III დასკვნითი დებულებები

### მუხლი 27 – ხელმოწერა და ძალაში შესვლა

1. ეს შეთანხმება ღიაა ხელმოსაწერად ეგრობის საბჭოს იმ წევრი სახელმწიფოებისათვის, რომელთაც უბეგ გამოხატეს თანხმობა გენის კონფენციის გაღდებულებაზე. მათ შეუძლიათ ამ შეთანხმების გაღდებულებაზე თანხმობა გამოხატონ:

- ა) ხელმოწერით, ისეთი დათქმის გაკეთების გარეშე რომელიც ეხება რატიფიცირებას, მიღებას ან დამტკიცებას; ან
- ბ) ხელმოწერით, რომელიც ექვემდებარება რატიფიცირებას, მიღებას ან დამტკიცებას და რომელსაც მოხდებს რატიფიცირება, მიღება ან დამტკიცება.

2. სარატიფიკაციით სიგელები მიღების ან დამტკიცების დოკუმენტები დეპონირდება, ეგრობის საბჭოს გენერალურ მდივანთან.

3. ეს შეთანხმება ძალაში შედის იმ სამ თვითი პერიოდის მომდევნო თვის პირველი დღიდან, როცა ეგრობის საბჭოს სამმა წევრმა სახელმწიფომ გამოხატა თანხმობა ამ შეთანხმების საფალდებულობაზე, ამ მუხლის 1 პუნქტის დებულებათა შესაბამისად.

4. სხვა ხელმოწერ სახელმწიფოსთან მიმართებაში, რომელიც შემდგომში გამოხატა თანხმობა ხელშეკრულების საფალდებულობაზე, ეს შეთანხმება ძალაში შედის იმ სამიზიანი პერიოდის

მომდევნო თვის პირგელი დღიდან, როცა ამ სახელმწიფომ გამოხატა თანხმობა ამ შეთანხმების საგადაბულოთბაზე ამ მუხლის 1 პუნქტის დებულებათა შეხაბამსად.

## მუხლი 28 – მიერთება

1. ამ შეთანხმების ძალაში შესტოს შემდეგ, ეგრობის საბჭოს მინისტრით კომიტეტს ხელშემკვრელ სახელმწიფოთან კონსულტაციის შემდეგ, შეუძლია მთიწვით ამ შეთანხმებაზე მიხართებლად ნებისმიერი სახელმწიფო, რომელიც არ არის ეგრობის საბჭოს წევრი სახელმწიფო, თუმცა ადრე გამოხატა თანხმობა გენის კონფენციის ვალდებულებაზე. ასეთი მოწვევა ხდება ეგრობის საბჭოს დამფუძნებლი დოკუმენტის (სტატუტის) 20-ე მუხლით გათვალისწინებული, უმრავლესობით მიღებული გადაწყვეტილების და იმ ხელშემკვრელი სახელმწიფოთბის წარმომადგენელთა ერთსულოვანი ხელის საფუძველზე, რომელთაც აღვიღი კომიტეტში.

2. იმ სახელმწიფოსთან მიმართებაში, რომელიც ხელშემკვრელებას უერთდება, ეს შეთანხმება ძალაში შედის, იმ სამიზანი პერიოდის მომდევნო თვის 1 დღიდან, როცა ეს სახელმწიფო მოახდენს მიერთების დოკუმენტების დეპონირებას ეგრობის საბჭოს გენერალურ მდივანთან.

## მუხლი 29 – ტერიტორიული გამოყენება

1. ყოველ სახელმწიფოს შეუძლია შეთანხმებაზე ხელმოწერის ან სარატიფიკაციის სიგელების, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების დოკუმენტების დეპონირების დროს განსაზღვროს ის ტერიტორია ან ტერიტორიები, რომელთა მიმართაც გაფრცელდება მისი თანხმობა ამ შეთანხმების გალდებულებაზე.

2. ყოველ სახელმწიფოს შეუძლია, შემდგომში ნებისმიერ დროს განცხადების საფუძველზე ტერიტორიაც უგზავნის ეგრობის საბჭოს გენერალურ მდივანს, გააგრცელოს მისი თანხმობა წინამდებარე შეთანხმების გალდებულებაზე ნებისმიერი სხვა ტერიტორიის მიმართ, რომელიც განსაზღვრებაზემთაღნიშნულ განცხადებაში. ასეთი ტერიტორიის მიმართ ეს შეთანხმება ძალაში შედის იმ სამიზანი პერიოდის მომდევნო თვის 1 დღიდან, როცა ეგრობის საბჭოს გენერალურმა მდივანმა მიღოთ ასეტი განცხადება.

3. ამ მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტებით გათვალისწინებულ განცხადებაში აღნიხელ ნებისმიერ ტერიტორიასთან მიმართებაში, ორგანოების დანიშნვა შეიძლება მოხდეს მე-17 მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად.

4. ნებისმიერი განცხადება, რომელიც კეთდებაწინამდებარე პუნქტების შესაბამისად და ეხება ტერიტორიას, განსაზღვრულს ამ განცხადებაში, შეიძლება მოხსნილ იქნეს გენერალურ მდივანთან გაგზავნილი შეტყობინების საშუალებით. ასეთი მოხსნა ძალაში შედის იმ სამიზანი პერიოდის მომდევნო თვის 1 დღიდან, როცა გენერალურმა მდივანმა მიღოთ ასეთი შეტყობინება.

## მუხლი 30 – ურთიერთობა სხვა კონფენციებთან და შეთანხმებებთან

1. ეს შეთანხმება გავლენას არ ახდებს გენის კონფენციიდან ან კონკრეტულ საკითხებზე დადებული სხვა საერთაშორისო მრავალმხრივი კონფენციებიდან გამომდინარე უფლებებსა და მოგალეობებზე.

2. ამ შეთანხმების მხარეებს შეუძლიათ ერთმანეთს შორის დადონ თომბრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებები ამ შეთანხმებით გათვალისწინებულ საკითხებზე, მისი დებულებების შესტოს ან

ეფექტურობის გაზრდის ან მასში და გენის კონვენციის მე-17 მუხლით ჩამოყალიბებული პრინციპების გამოყენების, გადაგიღების მიზნით.

3. თუ ორმა ან მეტმა მხარემ უკვე დადგეს შეთანხმება ან ხელშეკრულება ამ შეთანხმებით განსაზღვრულ საკითხზე ან სხვაგვარად დაამყარეს ურთიერთობები ასეთ საკითხთან დაკავშირებით, ასინ შეიძლება შეთანხმდნენ ასეთი შეთანხმების ან ხელშეკრულების გამოყენებაზე ან ასეთი ურთიერთობის რეგულირებაზე წინამდებარე შეთანხმების შესაბამისად, თუ ის ადგილებს საერთაშორისო თანამშრომლობას.

### მუხლი 31 – დათქმება

1. ნებისმიერ სახელმწიფოს შეუძლია ხელშეკრულების ხელმოწერის ან სარატიფიკაციის საგელების, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების დოკუმენტების დეპონირების დროს განცხადების გაქვეყნების გზით, დათქმებით გამორიცხოს ამ შეთანხმების მე-3 მუხლის მე-6 პუნქტის, მე-19 მუხლის მე-3 პუნქტის და 34-ე მუხლის მე-5 პუნქტის მოქმედება საკუთარი თავის მიმართ. სხვაგვარი დათქმის გაქვთება დაუშეგებელია.

2. ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელმაც ზემოაღნიშნულ პუნქტის შესაბამისად გააკეთა დათქმა, შეუძლია მოლიანად ან ნაწილობრივ მოხსნას ეს დათქმა ეგროპის საბჭოს გენერალურ მდიგანთან გაგზავნილი შეტყობინების შესახებ. ასეტი მოხსნა ძალაში შედის გენერალური მდიგნის მიერ შეტყობინების მიღების დრიდან.

3. სახელმწიფოს, რომელსაც ამ შეთანხმების რომელიმე დებულების მიმართ გააკეთა დათქმა, არ შეუძლია მოითხოვოს სხვა რომელიმე მხარის მიერ ამ დებულების გამოყენება. თუ დათქმა არის ნაწილობრივი ან მიმობითი, სახელმწიფოს შეუძლია მოითხოვოს ასეთი დებულების გამოყენება, როდესაც მან ის მიღეთ.

### მუხლი 32 – სამონიტორინგო კომიტეტი

1. აღნისნული შეთანხმების ძალაში შეხვდის შემდეგ, მხარეების მიერ წარმოდგენილი სამონიტორინგო კომიტეტის ექსპერტები, ამ შეთანხმების მხარეთა მოთხოვნის საფუძველზე მოწვევულ იქნებიან ეგროპის საბჭოს გენერალური მდიგნის მიერ.

2. სამონიტორინგო კომიტეტი განიხილავს შეთანხმების მოქმედებას და გააკეთებს შესაბამის დასკვნებს რათა, უზრუნველყოს ეფექტური მუშაობა.

3. სამონიტორინგო კომიტეტმა შეიძლება გადაწყვიტოს პროცედურული წესები.

4. სამონიტორინგო კომიტეტს შეუძლია გადაწყვიტოს მოიწვიოს ამ შეთანხმების არა წევრი სახელმწიფოები, ავრეთვე საერთაშორისო ორგანიზაციები და სხვა ორგანოები, შესაბამისად, მის შეხედროაზე.

5. თითოეულმა მხარემ ეგროპის საბჭოს გენერალურ მდიგანს ყოველ მეორე წელს უნდა გაუზავნოს მოხსენება შეთანხმების მეშაობის შესახებ, ისეთი ფორმით, რომელიც დაღვენილი იქნება სამონიტორინგო ლომიტეტის ან დანაშაულებრივ საკითხებზე ეგროპული კომიტეტის მიერ. სამონიტორინგო კომიტეტმა შეიძლება მიღოს გადაწყვეტილება და გადაუგზაფნოს მიღებული

ინფორმაცია და მოხსენება მხარეებს და შესაბამისად იმ საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და ორგანიზებს.

## მუხლი 33 – ცვლილებები

1. ამ შეთანხმების ცვლილებების შესახებ წინადაღების წარდგენა შეუძლია ყველა მონაწილე მხარეს და ეკროპის საბჭოს გენერალურმა მდივანმა უნდა შეატყობინოს ეკროპის საბჭოს წევრ-სახელმწიფოთებს, ასევე ყველა სახელმწიფოს, რომელიც არ არის ეკროპის საბჭოს წევრი, მაგრამ უკეთ შეურთდა ან მიაღო ამ შეთანხმებისთან შეერთების წინადაღება 28 მუხლის დებულობისთანაბედო.

2. მხარეთა მიერ წარმოდგენილი ნებისმიერი წინადაღება უნდა გადაეცეს ეკროპის საბჭოს დანაშაულებათა კომიტეტს, რომელმაც მინისტრთა კომიტეტს უნდა წარუდგინოს საკუთარი დასკვნა შემოთავაზებულ ცვლილებებთან დაკავშირებით.

3. მინისტრთა კომიტეტმა უნდა განიხილოს შეთავაზებული ცვლილებები, ასევე ეკროპის საბჭოს დანაშაულებათა კომიტეტის მიერ წარდგენილი მოსაზრება და ის უფლებამოსილება მიიღოს მოცემული ცვლილებებით.

4. მინისტრთა კომიტეტის მიერ მიღებული ცვლილებების ტექსტი მოცემული მუხლის ვ პუნქტის თანაბედო, მისაღებათ წარედგინებათ მხარეებს.

5. ნებისმიერი ცვლილება, რომელიც მიღებულია მოცემული მუხლის ვ პუნქტის თანაბედო, ძალაში შევა მხარეთა მიერ ამ ცვლილების მიღებისშესახებ გენერალური მდივნის ინფორმირებიდან 30-ე დღეს.

## მუხლი 34 – დავების გადაწყვეტა

1. ეკროპის საბჭოს დანაშაულებრივ საკითხებზე ეგრობული კომიტეტის ინფორმირებულ უნდა იქნეს ამ შეთანხმების ინტერპრეტაციისა და გამოყენების შესახებ.

2. თუ მხარეებს შორის წარმოშობა დაგა ამ შეთანხმების ინტერპრეტაციის ან გამოყენების საკითხზე, მხარეები უნდა შეეცადნონ დავის მოვარებას მოლაპარაკებების ან მათ მიერ არჩეული სხვა მშვიდობიანი საშუალებების გზით. ასევე საშუალებები მოცავს დავის საკითხის წარდგენას დანაშაულებრივ საკითხებზე ეგრობულ კომიტეტსა და საარბიტრაჟო სასამართლოში, რომლის განაწყეტოდებაც საგადადებულოა მხარეებისთვის, შუამაგლობას, შერიგებას ან სასამართლო პროცედურებს, რომელზეც შეთანხმდნენ მხარეები.

3. ნებისმიერ სახელმწიფოს შეუძლია ხელშეკრულების ხელმოწერის ან სარატიფიკაციის სიველების, მიღების, დამტკიცების ან მიერთების დოკუმენტების დეპონირების დროს ან შემდგომ ეგროპის საბჭოს გენერალურ მდივანთან გავთავილი განცხადების გზით განაცხადოს, რომ ამ შეთანხმების ინტერპრეტაციის ან გამოყენების შესახებ წარმოშობილ ნებისმიერ დავასთან მიმართებაში, ის წინასწარი თანხმობისა და ნაცვალების საფუძველზე აღიარებს არმიტრაჟისათვის ამ დავის წარდგენის გაღდებულებას ამ შეთანხმების დანართში ჩამოყალიბებული პროცედურის შესახებ.

4. ნებისმიერი დაგა, რომელიც არ მოგვარდა ამ მუხლის მე-2 ან მე-3 პუნქტების შესაბამისად, ნებისმიერი მოდაგე მხარის მოთხოვნით წარედგინება საერტაშორისთ სახამართლოს, გადაწყვეტილების მისაღებად.

5. ნებისმიერ სახელმწიფოს შეუძლია ხელშეკრულების ხელმოწერის ან სარატიფიკაციო სიველების, მიღების დამტკიცების ან მიერთების დოკუმენტების დებონირების დროს ეფრთხის საბჭოს გენერალურ მდივანთან გაგზნილი განცხადების გზიტგანაცხადოს, რომ ის არ აღიაროს ამ მუხლის მე-4 პუნქტის გალდებულებას.

6. ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელმაც ამ მუხლის მე-3 ან მე-5 პუნქტების შესაბამისად გააკეთა განცხადება, შეუძლია ნებისმიერ დროს მოხსნას ასეთი განცხადება ეფრთხის საბჭოს გენერალურ მდივანთან გაგზნილი შეტყობინების გზით.

## მუხლი 35 – დენონსირება

1. ნებისმიერი მხარე, ნებისმიერ დროს, უფლებამოსილია მოახდინოს დენონსირება ეფრთხის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე შეტყობინების გაგზნის გზით.

2. ამგვარი დენონსაცია ძალაში შედის იმ სამთვარი პერიოდის მომდევნო თვეს 1 დღიდან, გენერალური მდივნის შეტყობინების მიღებიდან.

3. წინამდებარე შეთანხმება ძალაში დარჩება დენონსაციის გამტკიცებული მხარისათვის იმ ქმედებათა ან პროცედურათა მიმართ, რომელიც ეფუძნებიან ხელშეკრულების ამ მხარეებისთვის ძალაში ყოფნის დროს გაკეთებულ განცხადებასა და მოთხოვნებს.

## მუხლი 36 – შეტყობინება

ეფრთხის საბჭოს გენერალური მდივანი გადადებულია ეფრთხის საბჭოს წევრ სახელმწიფოებს, იმ სახელმწიფოებს, რომელიც შეუძლია და გაერთიანებული ერების გენერალურ მდივანს შეატყობინოს შემდეგ:

- ყოველი ხელმოწერის შესახებ;
- რატიფიკაციის სიველის, მიღების თანხმობის და შეერთების დოკუმენტების დებონირების შესახებ;
- ნებისმიერი თრგანოს სახელი და სხვა ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც უკავშირდება 17 მუხლი;
- პლ-ე მუხლის 1 პუნქტის თანახმად გაკეთებული ნებისმიერი დათქმის შესახებ;
- ამ შეთანხმების ძალაში შესვლის შესახებ 27-ე და 28-ე მუხლების თანახმად;
- ნებისმიერი განაცხადის შესახებ, 32-ე მუხლის 1 პუნქტის ტანახმად და ამ პუნქტის თანახმად ნებისმიერი მოწვევული შეხვედრის, თარიღის შესახებ;
- მე-3 მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტის, მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტის, მე-19 მუხლის მე-3 პუნქტის და პლ-ე მუხლის მე-3 და მე-5 პუნქტის თაღიანებად შექმნილი დეკლარაციები.
- ამ შეთანხმებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი სხვა ქმედების, შეტყობინების ან ცნობის შესახებ

რის დასაცავურებლადაც, ქვემოთ ხელისმომთმწერნმა, რომელთაც გააჩნიათ შესაბამისი უფლებამოსილება, ხელი მოაწერეს ამ შეთანხმებას.

შესრულებულია სტრაბურგ ში, 1995 წლის 31 იანვარს, ინვლისურ და ფრანგულ ენებზე, თრივე ტექსტი ავთენტურია, თითოეული მათგანი შესრულებულია ერთ ეგზემდარად და დებონირდება

ეგრობის საბჭოს არქივში. ეგრობის საბჭოს გენერალური მდივანი დადასტურებულ ასლებს გადასცემს ეგრობის საბჭოს წევრ ყოველ სახელმწიფოს და იმ სახელმწიფოებს, რომლებმაც მიიღეს ამ შეთანხმებასთან შეერთების წინადადება.

### დანართი

1. მოდაგე მხარემ, რომელიც 34-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისადითხოვს არბიტრაჟს, დავის მეორე წერილობითი ფორმით უნდა შეატყობინოს თავისი პრეტენზია და ამ პრეტენზის საფუძველი.
2. დაინტერესებულმა მხარეებმა უნდა შექმნან საარბიტრაჟო სასამართლო.
3. საარბიტრაჟო სასამართლო შედგება სამი წევრისაგან. ყოველი მხარე ასახლებს მოსამართლეს.თრიუმფ მხარე საერთო თანხმობიტ ნიშნავს თავმჯდომარება.
4. თუ არბიტრაჟის დანიშვნის მოთხოვნის დღიდან 4 თვის გადაში, მხარეები გერ შეთანხმდებიან მოსამართლეების დასახლელებასა და დანისგნაზე, დასახლელებისა და დანისგნის უფლება ენიჭება მუდმივად მომქმედ საარბიტრაჟო სასამართლოს გენერალურ მდივანს.
5. თუ მხარეები სხვა რამეზე არ შეთანხმებულან სასამართლო თავად განსაზღვრავს საკუთარ სასამარტლო პროცედურას.
6. თუ მხარეებს შორის სხვაგვარი შეთანხმება არ არის მიღებული, სასამართლო საერთაშორისო სამართლის მომქმედი წევების საფუძველზე ან ასეთი წევების არ არსებობის შემთხვევაში, გადაწყვეტს *ex aequo et bono*.
7. სასამართლო გადაწყვეტოდებას იღებს ხმათა უმრავლესობით. გადაწყვეტოდება საბოლოო და საგალდებულოა.